

Kirjallinen kysymys KK 206/2026 vp

Alviina Alametsä vihr

Kirjallinen kysymys sijaishuollossa kaltoinkohtelua kokeneiden nuorten riittävästä tuesta

Eduskunnan puhemiehelle

Julkisuudessa on viime vuosina käsitelty useita tapauksia, joissa lastensuojelulaitosten toiminta on herättänyt vakavaa huolta. Useat tahot, mukaan lukien lapsiasiavaltuutettu, eduskunnan oikeusasiamies sekä oikeuskansleri ovat nostaneet esiin lastensuojelun ongelmia.

"Loikalan kartanossa rääkättiin lapsia vuosien ajan, eikä kukaan joutunut vastuuseen" tiivistettiin Helsingin Sanomien artikkelissa (7.3.2025). Lastensuojelulaitoksessa väärinkäytöksiä kohdanneet nuoret on jätetty yksin.

Kuin joutuisi vankilaan syyttömänä tietämättä, kauanko rangaistus kestää, kohdaten fyysistä ja psyykkistä väkivaltaa, eristystä ja perusteettomia pakkokeinoja. Tältä kuulostavat monet lastensuojelulaitoksissa täysin lainvastaisesti kohdeltujen nuorten kokemukset.

Vallan väärinkäyttö sijaishuollossa lapsia kohtaan on jatkunut, ja valvontaa on rapautettu, ei parannettu. Mistä tiedämme, ettei moni lapsi ja nuori koe tänäänkin vakavaa kaltoinkohtelua?

Uusi Juttu kysyi asiaa 7.5.2026 artikkelissaan "Pikipallo sydämessä. Anteeksipyynnöt lastensuojelun uhreilta eivät voi jäädä tähän" ministeri Rydmanilta seuraavasti: "— vaatisiko sijaishuollon järjestelmä ministerin mielestä korjaamista: onko valvonta esimerkiksi riittävää? Haastattelujemme (ja muun aineiston perusteella) moni entinen lastensuojelun asiakas myös kärsii sijaishuollon tapahtumista ja kantaa niitä pitkälle elämäänsä. Pitäisikö yhteiskunnan jotenkin yrittää auttaa heitä, jos vaikeudet johtuvat osaltaan sijaishuollossa koetuista asioista?"

Toimittajat raportoivat, että vastausta ei tullut. Vastaus kuitenkin tarvitaan, sillä ministerin toimialaan kuuluvan lastensuojelun kriisi näkyy kasvavina asiakasmäärinä, väkivaltana, väärinkäytöksinä ja jatkuvina valvontaongelmina.

THL:n mukaan vuonna 2024 lastensuojeluilmoitus tehtiin jo noin 115 000 lapsesta, eli 10,7 prosentista lapsia. Ilmoitusten määrä kasvoi edellisestä vuodesta 4 prosentilla. Sijoitettujen lasten määrä ei ole vähentynyt ja kodin ulkopuolelle oli sijoitettu yhteensä 17 100 lasta vuonna 2024. Lapsiasiainvaltuutettu on huomauttanut, että Suomessa kodin ulkopuolelle tehdään enemmän sijoituksia kuin verrokkimaissa. Muissa maissa on tehty valintoja, joissa kevyemmät toimet riittävät.

Kirjallinen kysymys KK 206/2026 vp

Kodin ulkopuolelle sijoittaminen muodostaa lastensuojelun raskaimman tason, jota piinaavat ongelmat henkilöstön suuressa vaihtuvuudessa, ilmeiset väärinkäytökset ja riski lasten kaltoinkohtelulle.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten lasten oikeuksien ja edun toteutuminen varmistetaan sosiaalihuollon palveluita toteutettaessa ja uudistaessa, sekä

miten sijaishuollossa väärinkäytöksiä tai kaltoinkohtelua kokeneiden nuorten riittävä tuki ja apu varmistetaan?

Helsingissä 13.5.2026

Alviina Alametsä vihr